

(1) שמות כא, לו

או נודע כי שור נגח הוא מתמזל שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ושלם שור תחת השור והמת יהיה לו:

(2) ירמיהו לב, מד

שדות בכסף יקנו וכתוב בספרו וחתום והעד עדים

בארץ בנימן ובסביבי ירושלים ובערי יהודה ובערי ההר ובערי השפלה ובערי הנגב כי אשיב את שבותם נאסה:

(3) ירמיהו כט, ה

בנו בתים וישבו ונטעו גנות ואכלו את פרי:

(4) ירמיהו לב, יד

לה אמר ה' צבאות אלהי ישראל לקוח את הספרים האלה את ספר המקנה הזה ואת החתום ואת ספר הגלוי הזה

ונתתם בכלי חרש למען יעמדו ימים רבים:

(5) משנה כתב יד קאופמן בבא בתרא ג:א-ב

א. חזקת בתים, בורות, שיחים, ומערות, מרחצות, שובכות, בית הבדים, בית השלחים, ועבדים, וכל שהוא עושה פרות תדיר, חזקתן שלוש שנים ומיום ליום. שדה הבעל, חזקתה שלוש שנים, ואינה מיום ליום.

ב. רבי ישמעאל אומר: שלשה חדשים בראשונה, ושלשה חדשים באחרונה, ושנים עשר חדש [באמצע, שמנה עשר חדש]. רבי עקיבה אומר: חדש אחד בראשונה, וחדש אחד באחרונה ושנים עשר חדש באמצע, ארבעה עשר חדש.

אמר רבי ישמעאל: במי דברין אמורין? בשדה הלבן, אבל בשדה האילן, כנס את תבואתו, ומסק את זיתו, כנס את קיצו, הרי אלו שלש שנים.

(6) תוספתא בבא בתרא ב:א

כל שאינו עושה תדיר, כגון שדה בית הבעל, חזקתה שלש שנים, ואינה מיום ליום. אמר ר' יהודה לא אמרו שלש שנים, אלא כדי שיהא באספמיא, אם היה עמו במדינה, כיון שאכלה שנה אחת הרי זו חזקה.

(7) ירושלמי בבא בתרא ג:א

מניין לחזקות. אמר רבי יוחנן. שמענו מהולכי אושא משור המועד למדו. אמר רבי יוסי. מאן אית ליה שור המועד לג' ימים. לא רבי יודה. דתנינן תמן. רבי יודה אומר. לא אמרו ג' שנים אלא כדי שיהא באיספמיא ויחזיק שנה וילכו ויודיעוהו שנה ויבוא שנה.

(8) בבא בתרא כח ע"א-ע"ב

אמר רבי יוחנן שְׂמַעְתִּי מֵהוֹלְכֵי אוֹשָׁא שְׁהִיּוּ אוֹמְרִים מִיָּן לְחֻזְקָה שְׁלֹשׁ שָׁנִים? מִשׁוֹר הַמוֹעֵד
 מָה שׁוֹר הַמוֹעֵד כִּיּוֹן שְׁנַגַּח שְׁלֹשׁ נְגִיחוֹת נִפְקָ לִיה מְחֻזְקַת תָּם וְקָם לִיה בְּחֻזְקַת מוֹעֵד
 הֶקָא נְמִי כִּיּוֹן דְּאֶכְלָה תְּלַת שָׁנִין נִפְקָ לֵה מְרֻשׁוֹת מוֹכֵר וְקִיִּמָּא לֵה בְּרֻשׁוֹת לוֹקַח.

אי מָה שׁוֹר הַמוֹעֵד עַד נְגִיחָה רְבִיעִית לָא מִיחִיב
 הֶקָא נְמִי עַד שָׁנָה רְבִיעִית לָא קִיִּמָּא בְּרֻשׁוֹתִיה
 הֶכִי הִשְׁתָּא הֶתָם מִכִּי נִגַּח שְׁלֹשׁ נְגִיחוֹת הוּי מוֹעֵד וְאִידָךְ כִּי לָא נִגַּח מֵאִי לְשִׁלָּם
 הֶקָא כִּיּוֹן דְּאֶכְלָה תְּלַת שָׁנִי קִיִּמָּא לֵה בְּרֻשׁוֹתִיה.

אָלָא מַעֲתָה חֻזְקָה שְׂאִין עָמָה טַעֲנָה תִּיהוּי חֻזְקָה
 אָלָמָה תִּנּוֹן כָּל חֻזְקָה שְׂאִין עָמָה טַעֲנָה אִינָה חֻזְקָה.
 טַעֲמָא מֵאִי דְאִמְרִינּוּ דְלָמָא כְּדַקְאָמַר הִשְׁתָּא
 אִיהוּ לָא טַעֲיִן אָנּוּן לִיטְעוֹן לִיה.

מתקוף לה רב עזריא

אָלָא מַעֲתָה מְחָאָה שְׁלָא בְּפָנִיּוּ לָא תִּיהוּי מְחָאָה
 דוֹמִיָּא דְשׁוֹר מוֹעֵד
 מָה שׁוֹר הַמוֹעֵד בְּפָנִיּוּ בְּעִינָן
 אִף הֶקָא נְמִי בְּפָנִיּוּ בְּעִינָן.

הֶתָם וְהוּעַד בְּבַעְלֵי כְּתִיב
 הֶקָא חֲבֵרָךְ חֲבֵרָא אִית לִיה וְחֲבֵרָא דְחֲבֵרָךְ חֲבֵרָא אִית לִיה.

וְלִרְבֵּי מֵאִיר דְאָמַר רִיחֻק נְגִיחוֹתֵי חֲזִיב קִירַב נְגִיחוֹתֵי לָא כָּל שָׁכּוֹן
 אֶכְלָה תְּלַתָּא פִּירִי בְּחַד יוֹמָא כְּגוֹן תְּאָנָה לִיהוּי חֻזְקָה.
 דוֹמִיָּא דְשׁוֹר הַמוֹעֵד
 מָה שׁוֹר הַמוֹעֵד בְּעִידָנָא דְאִית לִיה הָא נְגִיחָה לִיתָא לֵהָא נְגִיחָה
 הֶקָא נְמִי בְּעִידָנָא דְאִיתָא לֵהָאִי פִּירָא לִיתָא לֵהָאִי פִּירָא.

אֶכְלָה תְּלַתָּא פִּירִי (בְּתַלְתָּא יוֹמִי) כְּגוֹן צִלְף לִיהוּי חֻזְקָה
 הֶתָם פִּירָא מִיָּהָא אִיתִיהָ וּמְגַמֵּר הוּא דְקָא גְמַר וְאִזִּיל.

אֶכְלָה תְּלַתָּא פִּירִי בְּתַלְתִּין יוֹמִי כְּגוֹן אֶסְפֹּסְתָא לִיהוּי חֻזְקָה
 הִיכִי דְמִי דְקָדִיח וְאֶכְלָה דְקָדִיח וְאֶכְלָה
 הֶתָם מִשְׁמַט הוּא דְקָא שְׁמִיט וְאֶכִּיל.

אכלה תלתא פירי בתלתא ירחי כגון אספסתא ליהוי חזקה
 מאן "הולכי אושא"? רבי ישמעאל
 לרבי ישמעאל הכי נמי.

דתנן רבי ישמעאל אומר במה דברים אמורים בשדה הלבן
 אבל בשדה אילן כנס את תבואתו ומסק את זיתיו וכנס את קניצו הרי אלו שלש שנים.

לרבנן מאי?

אמר רב יוסף קרא פתיב שדות בכסף וקנו וכתוב בספר וחתום שהרי נביא עומד בעשר ומזהיר על אחת עשרה.

אמר ליה אבני דלמא התם עצה טובה קא משמע לן

דאי לא תימא הכי בנו בתים ושבנו ונטעו גנות ואכלו את פרין מאי קאמר?

אלא עצה טובה קא משמע לן

הכא נמי עצה טובה קא משמע לן

תדע דכתיב ונתתם בכלי חרש למען יעמדו ימים רבים.

אלא אמר רבא שתא קמיינתא מחיל איניש תרתוי מחיל תלת לא מחיל.

אמר ליה אבני אלא מעתה כי הדרא ארעא תיהדר לבר מפירי

אלמה אמר רב נחמן הדרא ארעא והדרי פירי.

אלא אמר רבא שתא קמיינתא לא קפיד איניש תרתוי לא קפיד תלת קפיד.

אמר ליה אבני אלא מעתה כגון הני דבי בר אלשיב דקפדי אפילו אמאן דחליף אמיצרא דידהו

הכי נמי דלאלתר הוי חזקה

וכי תימא הכי נמי אם כן נתת דבריד לשיעורין.

אלא אמר רבא שתא קמיינתא מיזדהר איניש בשטריה תרתוי ותלת מיזדהר טפי לא מיזדהר.

אמר ליה אבני אלא מעתה מחאה שלא בפניו לא תיהוי מחאה

דאמר ליה אי מחית באפאי הוה מיזדהרנא בשטראי.

דאמר ליה חברד חברא אית ליה וחברא דחברד חברא אית ליה.

סוגיית "נסכא דר' אבא"

(9) לג ע"ב- לד ע"א

ההוא דאמר לחבריה מאי בעית בהאי ארעא

אמר ליה מינך זבנית ואכלתיה שני חזקה

אייתי חד סהדא דאכלה תלת שני

סבור רבנן קמיה דאבוי למימר היינו נסכא דרבי אבא.

דההוא גברא דחטף נסכא מחבריה

אתא לקמיה דרבי אמי הוה יתיב רבי אבא קמיה

אייתי חד סהדא דמיחטף חטפא מיניה

אמר ליה **אין חטפי ודידי חטפי**

אמר רבי אמי היכי נידיינוה דיני להאי דינא?

לישלם? ליכא תגרי סהדי

ליפטריה? איכא חד סהדא

לישתבע? הא אמר מיחטף חטפה

וכיון דאמר דחטפה הוה ליה כגזלן.

אמר (להו) רבי אבא

הוי מחויב שבועה שאינו יכול לישבע

וכל המחויב שבועה שאינו יכול לישבע משלם.

אמר להו אבוי מי דמי?

התם סהדא לאורועי קאתי

כי אתי אחריןא בהדיה מפקינן לה מיניה

הכא לסיועי קא אתי

כי אתא אחריןא מוקמינן לה בידיה.

אלא אי דמיא הא דרבי אבא לחד סהדא ולתרתיה שני ולפירי.